

Микола Гедзь. Назва та оповідання з не-
дійсного життя. *Spirillum patricianum ukra-
inophilicum* (Дисертація на доктора Патріотизму).
Стор. 30. Харків, 1912. Ціна
10 коп.

Нарешті маємо. Маємо українську па-
тріотичну сатиру, та й не просто собі
сатиру та й годі, а цілу, мовляв, „дисер-
тацію на доктора Патріотизму“... Треба
думати, що автор свого доскочить і до
новітнього „доктора“, як кваліфікованого
знавця патріотизму, доведеться ще обер-
татись у всяких поплутаних патріотичних
справах. Проте, поки що, дисертація д.
Гедзя викликає де-які невеличкі непоро-
зуміння.

Насамперед тема його, цілком добра
як на докторську дисертацію, трохи ніби
застаріла як на сатиру. Побивати за на-
ших часів українофільство, хоча б і як
дотепно,—це значить дуже й дуже запізнитись,
років так на двадцять, не менш,
і власне побивати порожнє повітря. Через
таке запізнення деякі дотепи д. Гедзя не
тільки марно пропадають,—це б ще нічо-
го,—а виходять просто так не „патріотич-
ними“. Напр., оце: „цвіт наших україно-
філів надумався заснувати свій власний
український університет“ і т. д.—двад-
цять років тому ми зрозуміли б це, як
грузування з проектів заснувати універси-
тет приватними заходами, і може посмі-
ялися б разом з дотепним доктором Па-
тріотизму; ну, а тепер дуже я непевен,
чи не візьме хто з читачів цього за глу-
зування з останньої боротьби за універ-
ситет і чи не запитає: з чого власне глу-
зує автор? Так само напевне вже не зро-
зуміє читач, з якої це речі д. Гедзь, що
рекомендується за „звичайного собі украї-
нца“ так побивається з „укранофілом“
Тарадієнком за прищеплювання україно-
фільства, що знаменує, як зовсім поваж-
но доводить д. Гедзь, „і млявість думок,
і пасивні відносини до життя, і відсут-
ність ясного виразного світогляду, і не-
нормальну полохливість і, головне, боя-
гузно-умірковані чуття“. Ну, нехай би
собі вже Тарадієнко про це добро клопо-
тався, а то автор першої у нас дисерта-
ції на доктора Патріотизму й собі ту-
ди ж! Це вже ніби трохи провокацією
одгонить... І тим більше, що підбиваючи
свого Тарадієнка писати „дисертацію на
доктора патріотизму“ (стор. 16), д. Гедзь,
як бачимо, взяв та сам нишком од свого
приятеля й написав її. Це вже зовсім не
по приятельському вийшло.

І ще можна б деякі отакі непорозу-
міння витягти з нашої дисертації, але д.
Гедзь наперед собі з ними дав добру ра-
ду. „Я,—каже він у передмові,—виплекав
абсолютно фантастичні істоти і загадав їм
творити абсолютно нікчемні вчинки“. Має
в цьому рацію, то що ти з його візь-
меш...

Догадливий собі д. Гедзь удався!

С. Є.